

بررسی وضعیت مدیریت ریسک در سالن‌های ورزشی سرپوشیده

منطقه ۸ دانشگاه آزاد اسلامی

بهرام صالح نیا^۱

مهران میزانی^۲

چکیده:

هدف از پژوهش حاضر، تعیین وضعیت مدیریت ریسک در سالن‌های ورزشی سرپوشیده منطقه هشت دانشگاه آزاد اسلامی بود. تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع پیمایشی بود که به صورت مقطعی انجام گرفت و از نظر نوع جمع‌آوری داده‌ها میدانی بود. جامعه آماری این تحقیق را کلیه سالن‌های ورزشی سرپوشیده تشکیل دادند. نمونه آماری به دلیل محدودیت تعداد جامعه آماری برابر با جامعه آماری (۱۵ سالن سرپوشیده) در نظر گرفته شد. برای گردآوری داده‌ها از چک لیستی استفاده شد که از پرسشنامه رجب بلوکات (۱۳۹۰) استخراج شده بود و روایی آن توسط اساتید و کارشناسان مدیریت اماکن ورزشی به تأیید رسیده بود.

یافته‌ها نشان دادند:

۱. در مجموع وضعیت مدیریت ریسک در سالن‌های ورزشی مورد مطالعه با میانگین $۵۴/۰۴$ در حد متوسط ارزیابی شد.
۲. متغیر امکانات ایمنی با میانگین $(۵۱/۷)$ در حد متوسط امتیازات مدیریت ریسک بود.
۳. متغیر ایمنی مناطق عمومی با میانگین $(۵۶/۴)$ در حد متوسط امتیازات مدیریت ریسک قرارداد داشت.

۴. سالن افشین کاوه متعلق به بهترین وضعیت مدیریت ریسک را در بین سایر سالن‌های مورد مطالعه به دست آورد (۸۸/۶) و سالن دانشگاهی واحد تهران شرق با مجموع امتیاز ۱۱/۲ عنوان پرخطرترین سالن در بین سایر سالن‌ها را به خود اختصاص داد. با توجه به نتایج تحقیق، پیشنهاد می‌شود مدیران دانشگاهی و سرپرستان سالن‌های ورزشی، دانش لازم درباره مدیریت ریسک و روش‌ها و برنامه‌های آن را کسب نمایند و به منظور مدیریت، شناسایی و کاهش وقایع بالقوه و فراهم کردن محیطی ایمن تر برای شرکت کنندگان، تماشاچیان، کارکنان و سایر افراد حاضر، آن‌ها را در فضاهای ورزشی به کار گیرند.

واژگان کلیدی: مدیریت ریسک، سالن ورزشی سرپوشیده، دانشگاه آزاد اسلامی

مقدمه

هدف آموزش و پرورش، رشد ابعاد گوناگون شخصیت آحاد جامعه در همه جنبه‌های جسمانی، ذهنی، اجتماعی و معنوی است. دستیابی به اهداف عالی تعلیم و تربیت در هر جامعه‌ای مستلزم شناخت عوامل تأثیرگذار بر فرآیند رشد و تکامل انسان است (خلیلی جم، ۱۳۸۵ و نظام، ۱۳۸۷). تربیت بدنی فرآیندی آموزشی است که در آن از فعالیت جسمانی به عنوان راهی برای کمک به دانشجویان به منظور کسب مهارت، آمادگی، دانش و نگرش مثبت در راستای رشد مطلوب، کسب سلامت عمومی و به حداکثر رساندن فرصت‌ها برای اجرای فعالیت‌های بدنی استفاده می‌شود وست^۱ (۲۰۰۳). فریمن^۲ (۱۹۸۸) معتقد است که اهداف تربیت بدنی در راستای اهداف عمومی آموزش و پرورش است و توسعه و شکوفایی جسمی، ذهنی و عاطفی دانشجویان را دربرمی‌گیرد. به عبارت دیگر تربیت بدنی بخش مهمی از تعلیم و تربیت به حساب می‌آید و نقش حیاتی در تحقق اهداف عمومی آموزش عالی و تربیت نسلی آگاه و بانشاط دارد. وزارت‌های آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری که متولی تعلیم و تربیت افراد به ویژه کودکان، نوجوانان و جوانان هستند، مسئولیت تأمین سلامت جسم و روح آنان را از راه توسعه برنامه‌های تربیت بدنی در مراکز نیز برعهده دارد. از این رو، گسترش برنامه‌های تربیت بدنی در مدارس و دانشگاه‌ها از نیازهای اساسی تعلیم و تربیت بوده و لزوم استمرار آن در همه مقاطع تحصیلی انکارناپذیر است (گلانی مقدم، ۱۳۷۵).

۱. Wuest

۲. Freeman

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۶۹

وضعیت ایمنی اماکن ورزشی، از جمله موضوعات مهم و مورد توجه متخصصین علوم ورزشی، طب ورزش و مسئولان سلامت جامعه است. اصطلاح «ایمنی مقدم بر کار» در اماکن ورزشی نیز باید در دستور کار معلمان و مربیان ورزش و مسئولان برنامه‌ریزی فعالیت‌های ورزشی قرار گیرد. وجود موانع و وسایل غیراستاندارد و خطرناک به علاوه استفاده از وسایل مستهلک و فرسوده، بدون تردید موجب صدمات بدنی و حتی در مواردی سبب مرگ و میر کاربران این گونه فضاها خواهد گردید. در حالی که وجود بعضی از اینگونه عوامل خطرزا، می‌تواند موجب بروز صدمات به مرور زمان شود. بعضی دیگر از آنها ممکن است در لحظات خاص سبب خسارت شدید و در بعضی مواقع خسارت جانی و مالی جبران‌ناپذیری شود که منجر به دعاوی حقوق خواهد شد. بنابراین ایمن سازی اماکن ورزشی و مدیریت خطر اولین اقدام برای پیشگیری از بروز خطر در اماکن ورزشی محسوب می‌شود (آقائی‌نیا، ۱۳۷۴ و سیاح، ۱۳۸۵).

فرآیند مدیریت ریسک می‌تواند به عنوان بخشی از سیستم مدیریتی در حوزه ورزش و بخش‌های مختلف اوقات فراغت به اجرا درآید. این فرآیند قادر است عوامل خطرزایی که ممکن است منجر به آسیب دیدگی شود را شناسایی کرده و سطوح خطر را تخمین و ارزیابی نماید. این اطلاعات پیشگیرانه می‌تواند به وسیله مدیران و شرکت‌کنندگان برای کاهش تکرار رویدادها یا شدت صدمات به کار گرفته شود (دوستی، ۱۳۸۷).

در بحث پیشگیری از عوامل خطر، شناسایی این عوامل و برطرف کردن آن‌ها در زمینه بهداشتی و فیزیکی و هر عامل دیگر که امنیت ورزشکاران را به خطر می‌اندازد می‌تواند علاوه بر جلوگیری از خطرات و بروز صدمات جسمانی به عنوان یک عامل روانی در افزایش مشارکت افراد در زمینه جسمانی کمک شایانی به افزایش بهره‌وری از نیروی تفکر و جسمانی آن‌ها باشد. به علاوه مدیریت خطر و عوامل خطرساز از وظایف قانونی و اخلاقی و حرفه‌ای مدیران، آموزش دهندگان و مسئولان اداری برای ایجاد محیطی امن و لذت بخش برای ورزشکاران و علاقه‌مندان است (اصغریور، ۱۳۸۷ و فارسی، ۱۳۸۵).

از آنجا که حفظ سلامت دانش‌آموزان و دانشجویان، حفظ سلامت کسانی است که در مرحله رشد و تکامل قرار دارند، ضرورت پرداختن به مسائل جسمانی و دقت در حفظ سلامت آنان بیش از پیش نمایان می‌شود (خلیلی جم، ۱۳۸۵) اختصاص دادن فضای کافی و مناسب و ایمن جهت اجرای فعالیت‌های ورزشی برای دانشجویان همواره به عنوان معضلی است که باید مورد توجه قرار گیرد. کاهش سرانه فضاهای ورزشی با توجه به افزایش جمعیت دانشجویان (کاهش سرانه فضاهای ورزشی باعث کوچک شدن حریم‌های ایمنی ورزشی می‌شود) در سال‌های اخیر، چندمنظوره کردن فضاهای

ورزشی و کاربرد همزمان و عدم وجود ایمنی در محیط‌های ورزشی دانشجویان می‌تواند موجب بروز حوادثی برای دانش‌آموزان و در بُعد وسیع‌تر به عنوان موانع شرکت دانشجویان در ورزش باشند (فارسی، ۱۳۹۵، کلانترزاده، ۱۳۸۰ و مهمان دوست، ۱۳۸۶). دانشگاه آزاد اسلامی که خود ارمغانی از بهار انقلاب اسلامی است در ۳۱ اردیبهشت ۱۳۶۱ با تأیید و حمایت امام راحل (ره) به عنوان نخستین دانشگاه غیردولتی پا به عرصه فعالیت نهاد.

این نهاد علمی و فرهنگی با لطف و عنایت الهی و بر اثر اهتمام، تلاش مستمر و ایثارگرانه همه اعضای خانواده بزرگ این دانشگاه، مردم دانش دوست ایران نظاره گر موجودیت ۳۵۷ واحد دانشگاهی و مرکز آموزشی در سراسر میهن اسلامی به خصوص در دورافتاده‌ترین بخش‌های کشور و چند واحد برون مرزی در انگلستان، امارات، تانزانیا، ارمنستان و ... بوده و دربرگیرنده ۱۵ میلیون متر مربع فضای آموزشی، پژوهشی، فرهنگی، اداری، بیمارستانی، درمانی و بهداشتی، ورزشی و رفاهی به صورت مجتمع های بزرگ و پردیس های مصفیه، یک میلیون و ۴۰۰ هزار دانشجو و ۲۶ هزار عضو هیات علمی، ۳۱ هزار پرسنل و هزاران تاسیسات و تجهیزات کمک آموزشی نظیر آزمایشگاه، کارگاه، مراکز ارتباطات و فناوری های نوین، کتابخانه های دیجیتالی، ده ها بیمارستان و کلینیک درمانی و بهداشتی، سالن های سرپوشیده و فضاهای ورزشی می باشد در حال حاضر دارای ۲۴ منطقه دانشگاهی که منطقه ۸ نیز جز این مناطق بوده و دارای بیش از ۱۵ واحد دانشگاهی و مرکز می باشد.

به موازات علاقه عموم به ویژه نوجوانان و جوانان به استفاده از اماکن ورزشی و با توجه به کاهش سرانه فضاهای ورزشی و توجه ناکافی به رعایت استانداردها در فضاهای ورزشی و افزایش تعداد آسیب‌دیدگی‌ها، مشکلات مربوط به مدیریت ریسک اماکن افزایش یافته، از این رو محقق بر آن است تا بدین سؤال اصلی پاسخ دهد که وضعیت مدیریت ریسک در فضاهای ورزشی سرپوشیده منطقه هشت دانشگاه آزاد اسلام چگونه است تا با پاسخ به این سؤال بتواند وضع موجود مدیریت ریسک در فضاهای ورزشی سرپوشیده دانشگاه آزاد اسلامی را به تصویر بکشد تا راهنمایی برای مسئولان و برنامه‌ریزان ذیربط باشد تا بدین منظور بتوانند با آگاهی از اطلاعات حاصل از این تحقیق مسائل و مشکلات مربوط به مدیریت ریسک را در فضاهای ورزشی کاهش و کنترل نمایند.

مشکل و مسئله‌ای که در حال حاضر در ورزش کشور وجود دارد و آن را تهدید می‌کند، کم توجهی به عوامل بحران‌زا و عملکردهای مقطعی و سطحی در این خصوص است و مشاهده می‌شود که ورزش کشور، طرحی علمی، مدون و همه جانبه برای مدیریت ریسک رویدادهای ورزشی ندارد (دوستی، ۱۳۸۷)، و گواه این ادعا رویدادهای تأسف‌باری است که رخ داده است. از جمله آسیب‌های جدی که منجر به فوت شده می‌توان به دانش‌آموزی در شهر کاشان اشاره کرد که در حین انجام بازی

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۷۱

هندبال و حرکت بارفیکس با استفاده از دروازه هندبال، متأسفانه در اثر سقوط دروازه بر روی زمین و اصابت آن به جمجمه منجر به مرگ دانش آموز گردید و اتفاقی مشابه در تهران در منطقه ۱۴ آموزش و پرورش در دبیرستان شهدا منجر به مرگ یک دانش آموز گردید (فارسی، ۱۳۸۵).

این حوادث تأسف بار و عدم توجه به مدیریت ریسک در اماکن ورزشی، و به خصوص تعداد محدود تحقیقات در فضاهای ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی منطقه هشت از دیگر دلایل ضروری برای انجام این تحقیق می باشد.

نتایج حاصل از این تحقیق می تواند مسئولان دانشگاه آزاد اسلامی، مسئولان اماکن ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی، اساتید تربیت بدنی، مربیان ورزش و کارشناسان ورزشی را با روش های مدیریت ریسک و مشکلات ناشی از عدم وجود آن و عوامل تأثیرگذار بر آن آشنا کند؛ و امید است با به کار بستن آن بتوانند در ایجاد محیطی امن برای تماشاچیان، ورزشکاران و کارکنان کوشا باشند و وضعیت مدیریت ریسک فضاهای ورزشی را به حداقل استانداردهای موجود نزدیک تر کنند.

سؤال های پژوهش

وضعیت مدیریت ریسک در سالن های ورزشی سرپوشیده منطقه هشت دانشگاه آزاد اسلامی چگونه است؟

سؤال های اختصاصی

۱. وضعیت ایمنی امکانات و تجهیزات سالن های ورزشی سرپوشیده چگونه است؟
۲. وضعیت ایمنی زمین بازی در سالن های ورزشی سرپوشیده از نظر مدیریت ریسک چگونه است؟
۳. وضعیت ایمنی مناطق عمومی سالن های ورزشی سرپوشیده از نظر مدیریت ریسک چگونه است؟
۴. سوابق مدیران سالن های ورزشی سرپوشیده از نظر میزان تحصیلات، رشته تحصیلی و سابقه مدیریت چگونه است؟

مبانی نظری

بدون شک سلامت یک جامعه به میزان گرایش مردم به فعالیت های سالم ورزشی و تحرک جسمی آن ها وابسته است و یقیناً تربیت بدنی و ورزش یکی از سالم ترین و مفیدترین فعالیت های است که افراد جامعه می توانند در اوقات فراغت به آن روی آورند (عابدی، ۱۳۸۰).

ورزش در جوامع امروزی اهمیت بسیار زیادی پیدا کرده است به این دلیل اماکن تأسیسات و تجهیزاتی نیاز است که پاسخگوی نیازها و انتظارات اقشار مختلف در زمینه ورزش اوقات فراغت

۱۷۲ □ فصلنامه علمی- پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی سال پنجم، شماره چهارم، تابستان ۱۳۹۳

(تفریحی) و یا ورزش های آموزشی باشد. برنامه ریزی صحیح و علمی قبل از ساخت و اداره مناسب آن بعد از اتمام، دارای اهمیت بسیار زیادی است که مسئولیت ها و وظایف مدیریت اماکن، تأسیسات و تجهیزات ورزشی را تشکیل می دهد (جلالی فراهانی، ۱۳۸۹).

مسئولیت ها و وظایف مدیریت اماکن، تأسیسات و تجهیزات ورزشی «مسئولیت» به معنای تصمیم گیری عقلانی و موجه و نیز داشتن آمادگی برای پاسخگویی در قبال عملکرد و نتایج به دست آمده از آن به خود (وجدان خود) و دیگران، است. یک مدیر ورزشی باید توانایی های لازم برای به عهده گرفتن این مسئولیت ها را دارا باشد (جلالی فراهانی، ۱۳۸۹).

چگونه مدیریت مناسب اماکن، تأسیسات و تجهیزات ورزشی محقق می شود؟ توجه به اصل اقتصادی بودن؛ مسائل زیست محیطی؛ مسائل بهداشتی و مسائل ایمنی توجه به اصل رعایت حقوق فرهنگی و اجتماعی اقشار مختلف؛ رفع نیازهای ورزشی، حرکتی و رفاهی

آگاهی از نوع استفاده کنندگان (دانش آموزان ، ...) آگاهی از نوع مجموعه (دولتی، خصوصی) طرح ایمنی و جلوگیری از غفلت

برنامه ریزی صحیح. تعیین ناظرین واجد شرایط و تربیت و آموزش مربیان (آراولسون، ۱۳۸۴). ارائه فعالیت هایی سالم و دور از خطرو ارائه طراحی خدمات اورژانس. آگاه نمودن شرکت کنندگان از خطرات و آسیب دیدگیهای احتمالی. سازماندهی فعالیت ها با توجه به سن و بلوغ جسمانی

معیارهای ایمنی

نور کافی. قابلیت ارائه خدمات اضطراری. دسترسی آسان به مکان های خدماتی. دسترسی آسان به محل های استقرار تماشاگران

کف سالن

کف سالن باید به طور کامل مسطح و رعایت خطوط ترسیم شده و فواصل ایمنی از دیواره ها درجه های پوششی کف سالن باید دایره ای شکل بوده و با سطح سالن به طور کامل همتراز باشند؛

ورودی ها و خروجی های بدون مانع. محل های پارکینگ برای معلولان

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۷۳

دیوارهای سالن

دیوارهای سالن باید تا ارتفاع دو متری صاف، مسطح و بسته بوده و عاری از هر گونه برآمدگی باشند.

درهای ورودی به سالن و انبار وسایل باید به طرف بیرون باز شوند؛ فاقد هر گونه برآمدگی باشند.

سقف سالن

سقف سالن و تمامی ابزاری که بر روی آن به کار گرفته شده اند در مقابل ضربه توپ ها ایمن باشند

دست شویی ها و دوش ها

کف محوطه های دوش ها و دستشویی باید به گونه ای باشد که خطر لیز خوردن به وجود نیاید؛ تجهیزات موجود در محوطه دستشویی ها و دوش ها از قبیل شوفاژ، پنجره ها، جا صابونی باید به گونه ای نصب شوند که در صورت برخورد با آن ها، خطر صدمه دیدگی برای افراد به وجود نیاید.

رختکن ها

رخت آویزها باید دارای پوشش بوده و لبه رخت آویزها باید با لبه کاملاً گرد و بدون تیزی باشند؛ نیمکت ها باید شرایطی را داشته باشند که هیچ گونه خطری با آسیب دیدگی وجود نداشته باشد؛

تعریف خطر

«افزایش احتمال وقوع حادثه ای که قرار است اتفاق بیفتد، خطر نامیده می شود.» افزایش احتمال وقوع حوادث به میزان شدت و یا تکرار خطر و نیز شناسایی فرد و یا گروه هایی از افراد که در معرض خطر هستند، ارتباط دارد (فراسدیک، ۱۳۸۲).

منابع خطر در فضای ورزشی می تواند آب و هوا، نوع رویداد، تماشاگران، حامیان، موقعیت جغرافیایی فضای ورزشی، بازیکنان، داوران، تأسیسات، سقف ها، سکوها، زمان بازی، ظرفیت فضای ورزشی، زمین بازی، مأموران انتظامی، پزشکان، معتادان، اخلاص گرها، سرویس های بهداشتی، معلولان، سطح بازی هایی که در فضای ورزشی برگزار می شود، باشد (دوستی، ۱۳۸۷)

۱۷۴ □ فصلنامه علمی- پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی سال پنجم، شماره چهارم، تابستان ۱۳۹۳

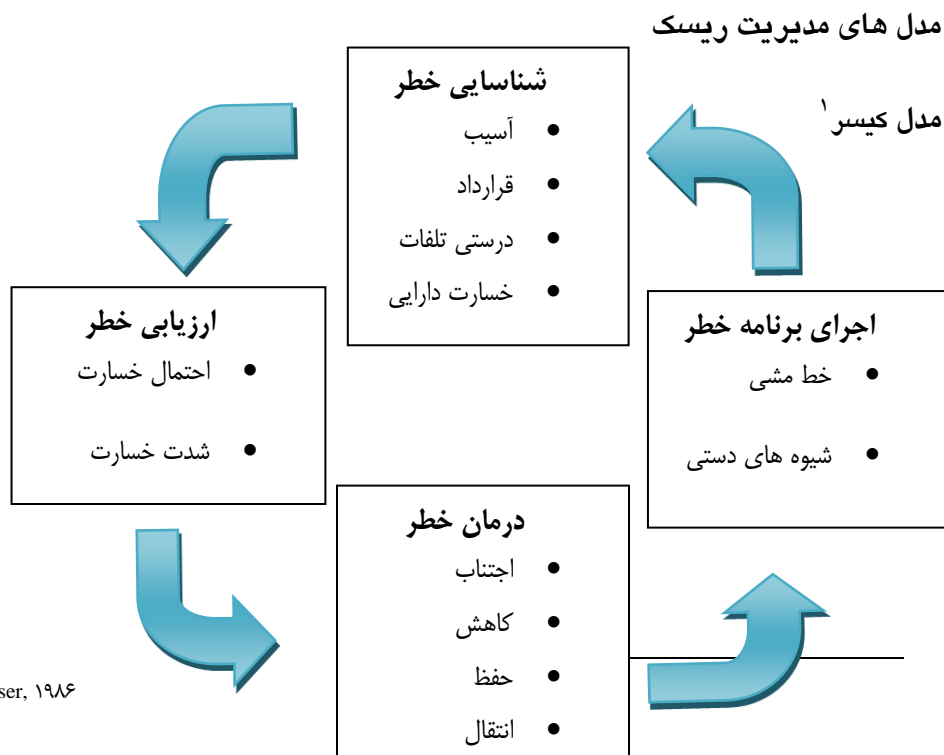
تعریف مدیریت خطر: مدیریت خطر شامل یک فرآیند پنج مرحله ای شامل: شناسایی خطرات، تحلیل خطرات، ارزیابی خطرها، بهبود خطر ها، نظارت و مرور خطرات برنامه مدیریت خطر اجرا شده می باشد (www.standards.org.au)

کنترل خطرات

از بین بردن احتمال وقوع یک حادثه آسیب زا؛ کاهش تأثیر کمبودهای تدریجی برای اداره کردن ارزیابی خطر، روش بسیار خوبی وجود ندارد، اما اقدام گام به گام ارزیابی کامل، خطرات اصلی را بیمه کرده و باعث می شود در امنیت، بهبودی بیشتری صورت بگیرد. ارزیابی خطر باید شامل تمام مکان هایی شود که خطر از دست رفتن سلامت و یا خطر قابل شناسایی، وجود داشته باشد، چه این خطر مربوط به فعالیت های کاری باشد و چه از عوامل دیگری سرچشمه گرفته باشد (جلالی فراهانی، ۱۳۸۹).

فرآیند مدیریت مخاطرات

۱- خطرات را شناسایی کنید. خطرات را ارزیابی کنید. گزارش یافته ها

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۷۵

مدل کاسکلی و سِسْمُنز: (۱۹۸۹^۱)

۱- پرهیز از ارائه فعالیت یا برنامه ها ۲- انجام کاری برای کاهش درجه خطر ۳- حفظ و ادامه برنامه یا فعالیت ها حتی اگر خطرات وجود داشته باشند ۴- انتقال خطر توسط داشتن بخش سومی مثل شغل بیمه یا آژانس دیگری با چنین مسئولیتی

مدل باتین^۲: ۲۰۱۰

۱- شناسایی خطرها ۲- اندازه گیری تأثیر خطر ۳- به کارگیری روش های کنترل و سرمایه گذاری

مدل مک کی: ۲۰۱۰

۱- برپایی و برقراری زمینه شناسایی خطرها ۲- تحلیل خطرها ۳- ارزیابی خطرها ۴- جبران خطرها

اصول اساسی برای اداره ایمن یک مجموعه ورزشی

تعیین اهداف مشخص

مسئولیت ها ارزیابی شرایط به کار گیری نیروها و اعضا با توجه به تخصص هایشان.
اطلاع رسانی مناسب و ارتباطات مطلوب و به کار گیری وسایل و ابزار ایمنی شخصی .
کنترل دقیق و منظم. برنامه ریزی و تجهیز کسب پشتیبانی و راهنمای ایجاد مرکز کمک های اولیه، ثبت و اعلام حوادث ثبت و ضبط تمامی اقدامات و نگهداری مدارک .
انجام اقدامات اصلاحی .
رعایت حقوق معلولان .
ایمن سازی فضاهای ورزشی در برابر حریق.

۱. Cuskelly and Sessoms, ۱۹۸۹

۲. Boutin, ۲۰۱۰

پیشینه تحقیق

تحقیقات داخلی

فارسی (۱۳۸۵) در تحقیقی تحت عنوان «بررسی وضعیت ایمنی اماکن ورزشی دانشگاه‌های تهران و ارائه راهکارهای مناسب» به این نتیجه رسید که به طور میانگین وضعیت ایمنی تجهیزات، لوازم، حریم‌ها و خطوط ۷۹/۲ درصد، سکوها و پوشش‌ها و جایگاه تماشاگران ۷۰/۳ درصد، بهداشت ۶۷/۱ درصد و ساخت و سازها و تأسیسات (شامل ورودی‌ها و خروجی‌ها، سیستم هشدار حریق، تسهیلات مخصوص معلولان، سیستم نور و صوت و تصویر، رختکن، سرویس‌های بهداشتی، وضعیت سالن، سیستم تهویه، موقعیت جغرافیایی، راهنما و علائم، اتاق فوریت‌های پزشکی، امکانات در مجموع نتایج تحقیق نشان داد که اماکن ورزشی دانشگاه‌های تهران نسبت به استانداردهای موجود دارای وضعیت مناسبی نمی‌باشد.

- اصغری‌پور و اصفهان کلانی (۱۳۸۷) در تحقیقی تحت عنوان «بررسی وضعیت ایمنی و بهداشتسالن‌های بسکتبال شهرستان گرگان» به این نتیجه رسیدند که به طور میانگین وضعیت ایمنی تجهیزات، لوازم، حریم‌ها و خطوط با ۹۴/۲۹ درصد دارای شرایط بهتری نسبت به سایر مؤلفه‌ها می‌باشد. سکوها و پوشش‌ها و جایگاه تماشاچیان ۷۳/۳۴ درصد، ایمنی ساخت و سازها و تأسیسات ۵۶/۶۸ درصد و مؤلفه‌های بهداشت با ۴۳/۷۵ درصد در رده‌های بعدی قرار داشتند. در مجموع نتایج نشان داد که ایمنی سالن‌های بسکتبال گرگان ۳۵/۱۶ درصد می‌باشد که نسبت به استانداردهای موجود در وضعیت مناسبی نمی‌باشند.

- عاشوری (۱۳۸۸) در تحقیقی با عنوان «بررسی وضعیت ایمنی سالن‌های ورزشی سرپوشیده شهرداری‌های مناطق ۲۲ گانه شهر تهران از دیدگاه استفاده‌کنندگان» به این نتیجه رسید که وضعیت ایمنی ساخت و سازها و تأسیسات سالن‌های ورزشی، ایمنی سکوها و جایگاه‌های سالن‌های ورزشی، بهداشت سالن‌های ورزشی، ایمنی تجهیزات، لوازم، حریم‌ها و خطوط سالن‌های ورزشی از دیدگاه پاسخ‌دهندگان پائین‌تر از حد متوسط ارزیابی شد. در کل وضعیت ایمنی سالن‌های ورزشی سرپوشیده شهرداری تهران از دیدگاه استفاده‌کنندگان در حد استانداردهای مطلوب نیست و وضعیت قابل قبولی ندارند.

تحقیقات خارجی

- زیمرمن^۱ (۲۰۰۷) در تحقیقی با عنوان «روشهای مدیریت خطر مربیان ورزشی دانشگاهی: آزمایش رویه ها و سیاستها» به این نتیجه رسید که سر مربیان ورزشی نوعا به عنوان مدیران خطر به کار میروند و مسئول ایجاد و پیاده سازی و اجرای رویه ها و سیاست ها هستند. مربیان ورزشی دانشگاهی اشتیاقی برای استانداردهای ملی در توسعه رویه و سیاست نشان می دهند اما تمایل به داشتن سازمان رسمی خارجی که عملیات اماکن تفریحی ورزشی را تنظیم می کنند نداشتند.

- آکرس و همکارانش^۲ (۲۰۰۸) به ارزیابی بین یازدهای تفریحی شهر هولث ورسی^۳ و ناحیه تحت پوشش محلی پرداختند. با توجه به کیفیت امکانات جاری بیشتر نگرانی باشگاه کریکت اندازه و استاندارد ورزشگاه است. باشگاه بر این عقیده است که ورزشگاه نمی تواند احتیاجات آن ها را برآورد کند. آن تنها دارای یک توالت، بدون امکانات استحمام است و امکانات آشپزخانه ای برای رفع نیازهای آن ها ناکافی است و رختکن بسیار کوچک است و بیشتر بازیکنان مجبورند در حال در معرض دید عموم لباس خود را تعویض کنند. تا کنون ۲۵۰۰۰۰ یورو برای بروز رسانی و بهسازی ورزشگاه خرج شده است اما هنوز باید زمین بازی بچه ها در قسمت جنوبی زمین توسعه یابد.

مکان ورزشی باید محلی سالم، امن و حفاظت شده برای تمامی افراد باشد. موضوعات مربوطه باید در برنامه های مدیریتی در نظر گرفته شود و روی زمین اجرا شوند. موضوعات مهم به شرح زیر هستند:

- تجهیزات و امکانات باید برای استفاده امن باشند.
- زمین بازی باید به جهت استفاده و عبور و مرور برای تمام افراد حفاظت شده باشد.
- سیاست های ایمنی و سلامتی باید در محوطه محل تمرین موجود باشند و به طور منظم بازنگری شوند.
- توالت ها، آب آشامیدنی و کمک های اولیه، تلفن های عمومی و تجهیزات اورژانس باید در زمین بازی یا نزدیک آن ها موجود باشند و به طور واضح با علامتگذاری، افراد را راهنمایی کنند.

۱. Zimmerman, ۲۰۰۷

۲. Acres and et al, ۲۰۰۸

۳. Holsworthy

- بزديسک^۱ (۲۰۰۹) در تحقیقی با عنوان «روش های مدیریت خطر در بخش های ورزشی دبیرستان ها» به این نتایج دست یافت:

اکثریت مدیران ورزشی (۵۶ درصد) در مینسوتا^۲ برنامه مکتوب مدیریت خطر را نداشتند. گرچه بیشتر آن ها (۹۲ درصد) با این که برنامه مکتوب مدیریت خطر محیط را ایمن خواهد کرد موافق بودند، ۲۶/۳ درصد کمبود زمان برای توسعه و اجرای برنامه، ۲۰/۸ درصد کمبود مهارت و ۱۹/۷ درصد هیچ نیازی به داشتن برنامه پیدا نکردند. به علاوه مدیران ورزشی در دانش استانداردهای مدیریت خطر برای توسعه، اجرا و اداره برنامه کمبود داشتند. مدیران ورزشی می توانند از یافته های تحقیق برای آموزش بخش ها و مربیان درباره اهمیت توسعه، اجرا و اداره برنامه استفاده کنند.

نظارت، واحدهای پزشکی برای ورزشکاران، امکانات، تجهیزات ورزشی، کنترل جمعیت و ایمنی تماشاگر پنج رفتار مدیریت خطر هستند که باید در هر برنامه ای وجود داشته باشند. اگرچه برنامه مؤثر مدیریت ریسک، فقط محدود به این پنج بخش نیست.

- سازمان ورزش و تفریح استرالیای غربی (۲۰۱۰) در تحقیقی با عنوان «راهنمایی برای انجمن ها و باشگاه های تفریحی و ورزشی در استرالیای غربی» اظهار داشت که روش های مدیریتی خطر باید برای شناسایی و کنترل هر خطر آسیب دیدگی و ناراحتی مربوط به محیط ورزش و بازی استفاده شوند. امکانات، تجهیزات ورزشی و تجهیزات محافظتی باید مطابق با مقررات استاندارد برای ایمنی در ورزشی خاص باشند. ابعاد محوطه های بازی و میزان تجهیزات باید متناسب با تعداد شرکت کنندگان و توانایی بدنی اشان باشد تا جوانان موفقیت و سرگرمی را تجربه کنند و کمتر احتمال آسیب دیدگی داشته باشند. تجهیزات محافظتی نیز در جلوگیری از آسیب دیدگی مهم هستند. از جمله کلاه ایمنی، زانو بند، حفاظ دهان باید وجود داشته باشند، در همه مواقع استفاده شود و منظم نگهداری شوند.

جمع بندی

مدیریت خطر برای اماکن ورزشی مهم ترین مسئله است، که به حفاظت از ایمنی اعضا و اماکن از مسئولیت حقوقی کمک می کند. علاوه بر آن مدیران و مربیان را با بهترین اطلاعات به منظور تصمیم گیری مجهز می کند و مدیریت و نگهداری مؤثرتر دارایی را فراهم می کند. تمام مدیران و مربیان باید مطمئن شوند که روش های مناسب مدیریت خطر را اجرا و دنبال می کنند. (www.standards.org.au) از آن جایی که خطر آسیب دیدگی در بسیاری از ورزش ها بالا است،

۱. Bezdicek, ۲۰۰۹

۲. Minnesota

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۷۹

مدیران و مربیان ورزشی مسئولیت مدیریت خطرها را در سطح قابل قبولی دارند. مدیریت خطر یک چهار چوب خوب ایجاد می کند که در آن خطرها می توانند شناسایی، تعیین، ارزیابی و با استراتژی های کاهنده مناسب کنترل شوند. فیو ل^۱ (۲۰۰۷)

خطر احتمال روی دادن اتفاقی است که روی اهداف تأثیر خواهد داشت که بر حسب پیامدها و احتمال های وقوع آن سنجیده می شود (www.standards.org.au)، که همراه با هر چیزی که در اماکن ورزشی و تفریحی انجام می شود و هر تصمیمی که گرفته می شود، است. مدیریت خطر، خطرها را شناسایی می کند و می فهمد و آن ها را اصلاح می کند. مدیریت خطر توصیفی از فعالیت های یکپارچه برای هدایت و کنترل اماکن با توجه به خطر است. مدیر اماکن ورزشی اگر دارای فهم صحیح، جامع و شایع از خطرات باشد، به طور مؤثر خطر را مدیریت خواهد کرد. محیط داخلی و خارجی پیوسته در حال تغییر است بنابراین فعالیت مدیریت خطر باید پویا بوده و ظرفیت هم شناسایی و هم رسیدگی به تغییر هم تدریجی و هم سریع در طی زمان را داشته باشد. هنگامی که چنین تغییری قابل پیش بینی باشد، برنامه مدیریت خطر باید شامل نظارت فعال بر چنین موضوعاتی و اجرای ارزیابی سریع خطرات ناشی از آن باشد مسکی^۲ (۲۰۰۷).

با توجه به مطالعات انجام شده مشخص شد که در سال های اخیر به تهیه و اجرای برنامه ها و روش های مدیریت خطر در اماکن ورزشی و ایجاد محیطی ایمن و عاری از خطر و مطابق با استانداردها برای ورزشکاران، کارمندان و تماشاچیان و سایر افراد حاضر توجه ویژه ای شده است. از آن جایی که در رابطه با موضوع تحقیق حاضر در اماکن ورزشی تحقیقات کمی صورت گرفته است، به همین جهت این مطالعه با هدف تعیین وضعیت مدیریت ریسک سالن های ورزشی سرپوشیده دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران تهیه شد و مورد تحقیق قرار گرفت.

روش و نحوه اجرای تحقیق

تحقیق حاضر از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش توصیفی از نوع پیمایشی بود که به صورت مقطعی انجام گرفت و از نظر نوع جمع آوری داده ها میدانی است. هدف از تحقیق کاربردی توسعه دانش کاربردی در یک زمینه خاص است به عبارت دیگر تحقیق کاربردی به سمت کاربرد عملی

^۱ Fuller

^۲ McKay

دانش هدایت می‌شود. محقق با به کارگیری این روش، ضمن ارائه تصویر روشنی از جامعه آماری، آن چه را که وجود داشت بدون هیچ‌گونه تأثیر و دخالت در نتایج حاصله، توصیف و تفسیر و مقایسه نمود. به عبارت دیگر محقق به توصیفی عینی، واقعی و منظم خصوصیت‌های موضوع مورد بررسی پرداخت. در این تحقیق ابتدا با توجه به طرح تحقیق اقدام به مطالعه و جمع‌آوری ادبیات موضوع مدیریت ریسک گردید و سپس چک لیست مدیریت ریسک برای جامعه آماری مورد نظر تهیه گردید که از پرسشنامه تحقیق رجب بلوکات (۱۳۹۰) استخراج شده بود و با شرایط تحقیق حاضر تطبیق داده شده بود. در ادامه پس از تکمیل چک لیست توسط کارشنا سان تیم تحقیق و بر اساس تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از آن نتایج و پیشنهادات ارائه گردید.

جامه آماری پژوهش

جامعه آماری این تحقیق را سالن‌های ورزشی سرپوشیده منطقه هشت دانشگاه آزاد اسلامی تشکیل می‌دادند که شامل ۱۵ سالن ورزشی سرپوشیده می‌شدند.

نمونه آماری پژوهش

با توجه به هدف پژوهش که توصیف ویژگی‌های مدیریت ریسک تمامی سالن‌های جامعه مورد نظر بود و به دلیل محدودیت تعداد جامعه آماری، تمام جامعه آماری که شامل ۱۵ سالن ورزشی می‌شد به عنوان نمونه تحقیق در نظر گرفته شد.

روش و ابزار گردآوری داده‌های پژوهش

ابزار گردآوری داده‌ها وسیله‌ای است که محقق به کمک آن قادر است داده‌های مورد نیاز را گردآوری، ثبت و کمی نماید. در این تحقیق گردآوری داده‌ها به شکل میدانی انجام شده است و از چک لیست محقق ساخته (با استفاده از پرسشنامه تحقیق رجب بلوکات) برای بررسی وضعیت مدیریت ریسک در سالن‌های ورزشی سرپوشیده استفاده شد. برای ساخت چک لیست و گردآوری داده‌های مورد نیاز پژوهش از بانک‌های اطلاعاتی علمی، سایت‌های اینترنتی، منابع کتابخانه‌ای و نوشتاری الکترونیکی و مبانی نظری و پیشینه تحقیق استفاده شد. برای دقت و همکاری بیشتر در تکمیل چک لیست اعضای تیم تحقیق در تمام سالن‌های مورد بررسی حضور یافتند و خود اقدام به تکمیل چک لیست نمودند. در استخراج نتایج، متغیرهایی که چک لیست‌ها اندازه‌گیری کردند، مورد

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۸۱

بررسی فرار گرفت و با توجه به اهداف تحقیق، تجزیه و تحلیل‌های آماری در چارچوب اهداف مورد نظر انجام گرفت.

روشهای آماری جهت تجزیه و تحلیل دادهها

پس از جمع‌آوری داده‌ها از طریق چک لیست، تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از آمار توصیفی انجام شد. در این تحقیق برای ارائه دادن، سازمان دادن، خلاصه کردن، طبقه‌بندی و توصیف داده‌های جمع‌آوری شده از آمار توصیفی به صورت فراوانی، درصدها و محاسبه شاخص‌های گرایش مرکزی و پراکندگی در قالب رسم جداول و نمودارها برای تک تک سالن‌های مورد مطالعه استفاده شد برای این منظور از نرم‌افزار SPSS ۱۹ استفاده شد.

همچنین برای تبدیل نتایج حاصل از داده‌ها به صورتیکه هریک از عوامل قابل مقایسه بایکدیگر باشند، نتایج هر عامل به عددی در مقیاس ۰ تا ۱۰۰ تبدیل شدند به عبارت دیگر همه عوامل رابه یک مقیاس تبدیل کردیم تا قابل مقایسه با یکدیگر باشند. برای انجام این عمل از دستور compute در نرم‌افزار SPSS استفاده شد

در این فصل یافته‌های حاصل از پژوهش ارائه و فرضیه‌های پژوهش آزمون شده اند. ارائه یافته‌های پژوهش با توجه به اهداف پژوهش به تفکیک انجام شده است و از داده‌های به دست آمده از طریق چک لیست مدیریت ریسک برای پاسخ به سؤالات پژوهش در قالب جداول و نمودارها استفاده شده است.

توصیف داده های پژوهش

نتایج حاصل از پژوهش در دو بخش مشخصات سالن‌های ورزشی و بررسی وضعیت مدیریت ریسک در سالن‌های ورزشی مورد نظر توصیف گردیده است. در بخش اول به توصیف ویژگی‌های جمعیت شناختی نمونه مورد بررسی شامل تاریخ احداث، تاریخ مرمت، نوع مالکیت و ... و سپس به توصیف سؤال‌ها و عناوین چک لیست که مدیریت ریسک را اندازه‌گیری کردند، پرداخته شده است.

توصیف مؤلفه های جمعیت شناختی مدیران سالن ها

نتایج حاصل از چک لیست‌ها نشان داد که ۳ نفر (۲۰٪) از مدیران سالن‌ها زن و ۱۲ نفر (۸۰٪) مرد بودند.

۱۸۲ □ فصلنامه علمی- پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی سال پنجم، شماره چهارم، تابستان ۱۳۹۳

بررسی سن مدیران سالن‌های ورزشی نشان داد که میانگین سنی این مدیران ۳۸/۱۹ سال با انحراف استاندارد ۶/۰۵ سال بود. همچنین ۱۰ نفر (۶۶/۷) از پاسخ‌دهندگان دارای مدرک تحصیلی تربیت‌بدنی و ۵ نفر (۳۳/۳) رشته تحصیلی غیر از تربیت‌بدنی داشتند. در بین مدیران سالن‌های سرپوشیده یک نفر مدرک دیپلم، هفت نفر مدرک لیسانس و ۷ نفر نیز دارای مدرک فوق لیسانس و بالاتر بودند. در نهایت مدیران سالن‌های سرپوشیده ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی به طور متوسط ۷/۵۷ سال سابقه کاری داشتند ($SD = ۶/۳۸$).

جدول ۱: امتیازات سالن افشین کاوه دانشگاه آزاد اسلامی تهران جنوب در عوامل مختلف مدیریت		
ردیف	سؤال	امتیاز
۱	درهای ورودی و خروجی	۱۰۰.۰
۲	تابلوها و علائم راهنما و هشداردهنده	۱۰۰.۰
۳	تسهیلات ویژه معلولان	۰.۰
۴	جایگاه تماچیان	۱۰۰.۰
۵	سرویس‌های بهداشتی	۳۷.۵
۶	رختکن‌ها	۹۰.۹
۷	دوش‌ها	۸۸.۹
۸	وضعیت نور و صوت سالن	۱۰۰.۰
۹	وضعیت سالن ورزشی	۹۲.۹
	مجموع متغیر ایمنی مناطق عمومی	۷۸.۹
۱۰	امکانات کمک‌های اولیه	۱۰۰.۰
۱۱	تجهیزات اطفای حریق	۱۰۰.۰
۱۲	وضعیت امکانات ارتباطی	۱۰۰.۰
۱۳	تدابیر مدیریت بحران	۹۲.۹
	مجموع متغیر امکانات ایمنی	۹۸.۲

توصیف داده‌های حاصل برای هر سالن

برای به دست آوردن مقیاسی کلی برای مقایسه و ارزیابی سالن‌های مورد بررسی، امتیازات کسب شده توسط سالن‌های ورزشی در عوامل مختلف مربوط به مدیریت ریسک سالن ورزشی به صورت

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۸۳

مقیاس ۱۰۰-۰ تبدیل شد. این امتیازات برای سالن سرپوشیده افشین کاوه تهران جنوب به شرح جدول شماره ۱ است.

جدول ۲- امتیازات سالن امام علی دانشگاه آزاد شهر ری در عوامل مختلف مدیریت ریسک (رتبه دوم)		
ردیف	سؤال	امتیاز
۱	درهای ورودی و خروجی	۷۷.۸
۲	تابلوها و علائم راهنما و هشدار دهنده	۶۰.۰
۳	تسهیلات ویژه معلولان	۱۴.۳
۴	جایگاه تماشاچیان	۱۰۰.۰
۵	سرویس‌های بهداشتی	۷۵.۰
۶	رختکن‌ها	۶۳.۶
۷	دوش‌ها	۷۷.۸
۸	وضعیت نور و صوت سالن	۸۵.۷
۹	وضعیت سالن ورزشی	۷۸.۶
	مجموع متغیر ایمنی مناطق عمومی	۷۰.۳
۱۰	امکانات کمک‌های اولیه	۹۰.۰
۱۱	تجهیزات اطفای حریق	۸۵.۷
۱۲	وضعیت امکانات ارتباطی	۷۵.۰
۱۳	تدابیر مدیریت بحران	۶۴.۳
	مجموع متغیر امکانات ایمنی	۷۸.۸

جدول ۳- امتیازات سالن دانشگاه آزاد شهر قدس در عوامل مختلف مدیریت ریسک (رتبه سوم)		
ردیف	سؤال	امتیاز
۱	درهای ورودی و خروجی	۷۷.۸
۲	تابلوها و علائم راهنما و هشدار دهنده	۶۰.۰
۳	تسهیلات ویژه معلولان	۷۱.۴
۴	جایگاه تماشاچیان	۱۰۰.۰
۵	سرویس‌های بهداشتی	۷۵.۰
۶	رختکن‌ها	۹۰.۹

۱۸۴ □ فصلنامه علمی- پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی سال پنجم، شماره چهارم، تابستان ۱۳۹۳

۱۰۰۰	دوش‌ها	۷
۱۰۰۰	وضعیت نور و صوت سالن	۸
۷۸.۶	وضعیت سالن ورزشی	۹
۸۳.۷	مجموع متغیر ایمنی مناطق عمومی	
۵۰.۰	امکانات کمک‌های اولیه	۱۰
۱۰۰۰	تجهیزات اطفای حریق	۱۱
۵۰.۰	وضعیت امکانات ارتباطی	۱۲
۵۷.۱	تدابیر مدیریت بحران	۱۳
۶۴.۳	مجموع متغیر امکانات ایمنی	

جدول ۴- امتیازات سالن مجتمع دانشگاه آزاد اسلامی رودهن در عوامل مختلف مدیریت (رتبه شیشم)		
امتیاز	سؤال	ردیف
۱۰۰۰	درهای ورودی و خروجی	۱
۰.۰	تابلوه‌ها و علائم راهنما و هشدار دهنده	۲
۱۴.۳	تسهیلات ویژه معلولان	۳
۱۰۰۰	جایگاه تماشاچیان	۴
۷۵.۰	سرویس‌های بهداشتی	۵
۶۳.۶	رختکن‌ها	۶
۸۸.۹	دوش‌ها	۷
۱۰۰۰	وضعیت نور و صوت سالن	۸
۱۰۰۰	وضعیت سالن ورزشی	۹
۷۱.۳	مجموع متغیر ایمنی مناطق عمومی	
۸۰.۰	امکانات کمک‌های اولیه	۱۰
۵۷.۱	تجهیزات اطفای حریق	۱۱
۲۵.۰	وضعیت امکانات ارتباطی	۱۲
۲۸.۶	تدابیر مدیریت بحران	۱۳
۴۷.۷	مجموع متغیر امکانات ایمنی	

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت ریسک (رتبه چهاردهم) □ ۱۸۵

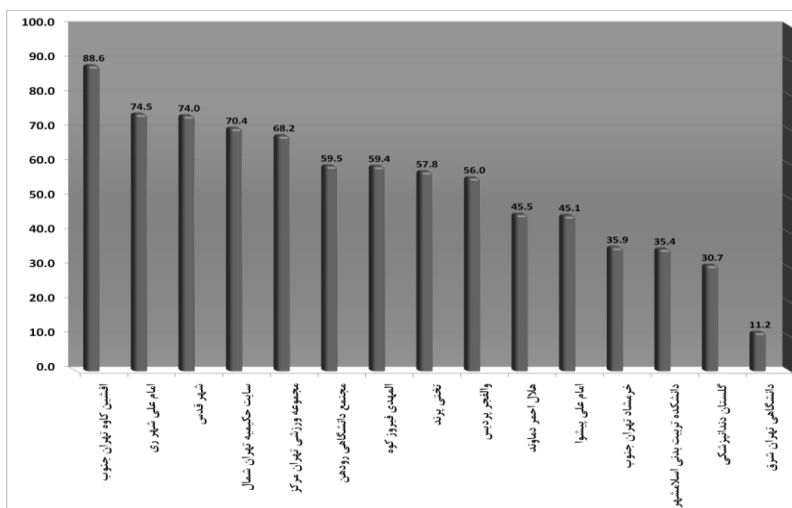
جدول ۵ امتیازات سالن گلستان دندانپزشکی در عوامل مختلف مدیریت ریسک (رتبه چهاردهم)		
امتیاز	سؤال	ردیف
۲۲.۲	درهای ورودی و خروجی	۱
۰.۰	تابلوها و علائم راهنما و هشدار دهنده	۲
۰.۰	تسهیلات ویژه معلولان	۳
۰.۰	جایگاه تماشاچیان	۴
۳۷.۵	سرویس‌های بهداشتی	۵
۶۳.۶	رختکن‌ها	۶
۰.۰	دوش‌ها	۷
۵۷.۱	وضعیت نور و صوت سالن	۸
۵۰.۰	وضعیت سالن ورزشی	۹
۲۵.۶	مجموع متغیر ایمنی مناطق عمومی	
۰.۰	امکانات کمک‌های اولیه	۱۰
۵۷.۱	تجهیزات اطفای حریق	۱۱
۵۰.۰	وضعیت امکانات ارتباطی	۱۲
۳۵.۷	تدابیر مدیریت بحران	۱۳
۳۵.۷	مجموع متغیر امکانات ایمنی	

رتبه بندی سالن های مورد مطالعه بر اساس وضعیت مدیریت ریسک

برای رتبه بندی سالن‌های دانشگاه‌های مورد مطالعه، متغیر ایمنی اماکن عمومی و امکانات ایمنی با هم ادغام شدند تا در نهایت وضعیت مدیریت ریسک سالن‌های مورد مطالعه به دست آید. امتیازات در جدول شماره ۶ قید شده‌اند.

جدول شماره ۶- رتبه‌بندی سالن‌های مورد مطالعه بر اساس وضعیت مدیریت ریسک		
رتبه	سالن سرپوشیده	امتیاز
اول	افشین کاوه تهران جنوب	۸۸.۶
دوم	امام علی شهر ری	۷۴.۵
سوم	شهر قدس	۷۴.۰
چهارم	سایت حکیمیه تهران شمال	۷۰.۴
پنجم	مجموعه ورزشی تهران مرکز	۶۸.۲
ششم	مجتمع دانشگاهی رودهن	۵۹.۵
هفتم	المهدی فیروز کوه	۵۹.۴
هشتم	تختی پرند	۵۷.۸
نهم	والفجر پردیس	۵۶.۰
دهم	هلال احمر دماوند	۴۵.۵
یازدهم	امام علی پیشوا	۴۵.۱
دوازدهم	خرمشاد تهران جنوب	۳۵.۹
سیزدهم	دانشکده تربیت بدنی اسلامشهر	۳۵.۴
چهاردهم	گلستان دندانپزشکی	۳۰.۷
پانزدهم	دانشگاهی تهران شرق	۱۱.۲

نمودار شماره ۱- رتبه‌بندی سالن‌های مورد مطالعه را بر اساس وضعیت مدیریت ریسک نشان می‌دهد.

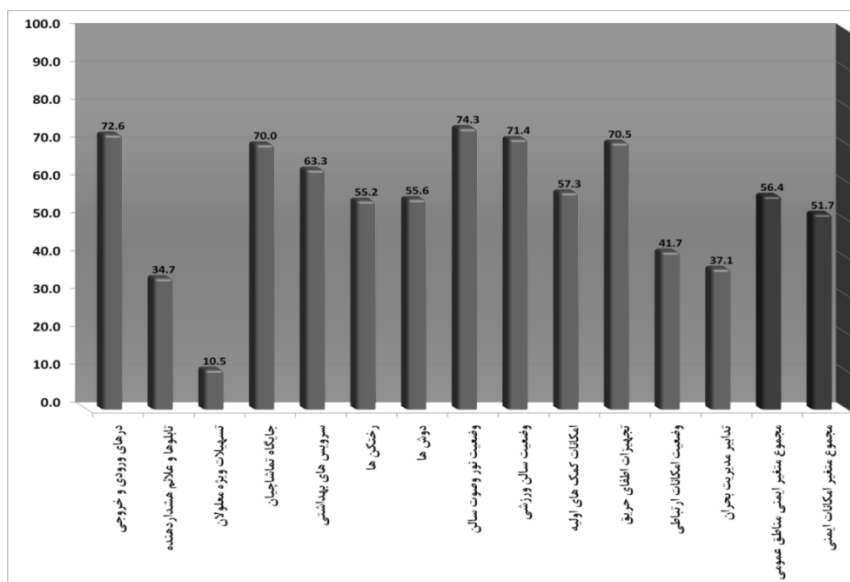

نمودار ۱: رتبه‌بندی و امتیازات کسب شده توسط سالن‌های مورد مطالعه بر اساس وضعیت مدیریت ریسک

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۸۷

همانطور که در شکل ۱ مشاهده می‌شود، تنها سالن افشین کاوه متعلق به واحد دانشگاهی تهران جنوب دارای وضعیت مدیریت ریسک قابل قبولی است ($M=۸۸/۶$). سالن دانشگاهی تهران شرق نیز به عنوان پرخطرترین سالن سرپوشیده شناسایی شد ($M=۱۱/۲$). در نهایت وضعیت عوامل مختلف مدیریت ریسک سالن‌های مورد مطالعه در شکل ۲ جمع‌بندی شده است.

نمودار ۲: وضعیت عوامل مختلف مدیریت ریسک سالن‌های دانشگاه آزاد اسلامی

همانطور که در شکل ۲ مشاهده می‌شود، وضعیت مدیریت ریسک در هر دو متغیر ایمنی مناطق عمومی و امکانات ایمنی در حد متوسط بوده و از شرایط مطلوبی برخوردار نیست. همچنین نتایج نشان داد که سالن‌های مورد مطالعه در بخش تسهیلات ویژه معلولان از وضعیت بسیار ضعیفی برخوردار هستند ($۱۰/۵$).

بحث و نتیجه‌گیری

در این بخش به خلاصه تحقیق، بحث و نتیجه‌گیری و پیشنهادات تحقیق پرداخته خواهد شد. خلاصه تحقیق شامل طرح تحقیق، روش، چگونگی تجزیه و تحلیل داده‌ها و اهم نتایج تحقیق می‌باشد. در بحث و نتیجه‌گیری، نتایج تحقیق با دیگر تحقیقات مشابه در داخل و خارج از کشور مورد

مقایسه قرار خواهد گرفت. در انتهای فصل پیشنهادات تحقیق ارائه خواهد شد که شامل پیشنهادات برخاسته از تحقیق و پیشنهاداتی برای تحقیقات آینده خواهد بود.

داده های مورد نیاز به صورت حضوری توسط تیم تحقیق از تمام سالن های ورزشی سرپوشیده مورد بررسی جمع آوری شد. پس از جمع آوری داده ها از طریق چک لیست، تجزیه و تحلیل داده ها با استفاده از آمار توصیفی به شکل رسم جداول و نمودارها صورت گرفت. اهم نتایج به دست آمده از این تحقیق به شرح ذیل می باشد:

نقاط قوت و ضعف هر یک از سالن های مورد مطالعه به صورت مبسوط مشخص شد. لذا راهنمای مناسبی برای مسئولین این سالن ها برای رفع نواقص و ارتقاء سطح استاندارد آنها فراهم شد.

وضعیت مدیریت ریسک سالن های مختلف مورد مقایسه قرار گرفت و سالن افشین کاوه متعلق به واحد دانشگاهی تهران جنوب بهترین وضعیت مدیریت ریسک را در بین سایر سالن های مورد مطالعه به دست آورد (۸۸/۶) و سالن دانشگاهی واحد تهران شرق با مجموع امتیاز ۱۱/۲ عنوان پرخطرترین سالن در بین سایر سالن ها به خود اختصاص دهد.

نتایج کلی وضعیت مدیریت ریسک کلیه سالن های مورد مطالعه نشان داد که در هر دو متغیر ایمنی مناطق عمومی (۵۶/۴) و امکانات ایمنی (۵۱/۷)، وضعیت مدیریت ریسک در حد متوسط بوده و از وضعیت مطلوبی برخوردار نیست.

براساس نتایج بیشتر پاسخ دهندگان با ۶۶/۷ درصد در رشته تربیت بدنی و ۳۳/۳ درصد پاسخ دهندگان در رشته غیر تربیت بدنی تحصیل نموده اند که با نتایج تحقیق بای (۱۳۸۷) و آرون (۲۰۰۴) هم راستا و با نتایج تحقیق عابدی (۱۳۸۰) و دوستی (۱۳۸۷) مغایرت دارد.

اکثریت پاسخ دهندگان بیشتر از هفت سال سابقه شغلی داشتند که با نتایج تحقیق ایزدی (۱۳۸۷)، بای (۱۳۸۷)، دوستی (۱۳۸۷)، بزدیسک (۲۰۰۹) و با سابقه شغلی مسئولان تربیت بدنی تحقیق عابدی (۱۳۸۰) مغایر، اما با سابقه شغلی مربیان ورزش تحقیق عابدی (۱۳۸۰) هم راستا می باشد. درهای ورودی و خروجی با میانگین ۷۲/۶ کمی بالاتر از متوسط امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند. که با نتایج تحقیق فارسی (۱۳۸۵)، نظام و سردار (۱۳۸۷) هم راستا و با نتایج تحقیق بای (۱۳۸۷) مغایر می باشد.

مطابق نتایج بدست آمده تابلوها و علائم راهنما و هشدار دهنده با میانگین ۳۴/۷ در حد ضعیف امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند که با نتایج تحقیق الهی و پورآقایی (۱۳۸۳)، دوستی (۱۳۸۷)، بای (۱۳۸۷) و آگوبیک و آگوبوما (۲۰۱۰) هم راستا می باشد.

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۸۹

تسهیلات ویژه معلولان با میانگین ۱۰/۵ در حد بسیار ضعیف با پایین ترین میانگین امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند. بیشتر سالن‌های ورزشی فاقد تسهیلات ویژه معلولان بوده‌اند که با نتایج تحقیق الهی و پورآقایی (۱۳۸۳)، دوستی (۱۳۸۷)، نظام و سردار (۱۳۸۷)، سایکس (۲۰۰۹) و سهرابی و همکارانش (۲۰۱۱) هم راستا می باشد.

جایگاه تماشاچیان با میانگین ۷۰/۰ در حد بالاتر از متوسط میانگین امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند. وضعیت نسبتاً مطلوب جایگاه تماشاچیان این تحقیق با نتایج تحقیق فارسی (۱۳۸۵)، اصغرپور و اصفهان کلانی (۱۳۸۷) کسّدی و ورنتراب (۲۰۰۲) و آرون (۲۰۰۴) هم راستا و با نتایج تحقیق الهی و پورآقایی (۱۳۸۳)، بای (۱۳۸۷)، نظام و سردار (۱۳۸۷) و عاشوری (۱۳۸۸) مغایر می باشد.

سرویس‌های بهداشتی با میانگین ۶۳/۳ در حد بالاتر از متوسط امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند که با نتایج تحقیق الهی و پورآقایی (۱۳۸۳)، فارسی (۱۳۸۵)، بای (۱۳۸۷) و نظام و سردار (۱۳۸۷) هم راستا و با نتیجه تحقیق آکرس و همکارانش (۲۰۰۸) مغایر است.

رختکن و دوش‌ها با میانگین ۵۵/۲ و ۵۵/۶ در حد متوسط امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند. وضعیت ضعیف رختکن و دوش در این تحقیق با نتایج تحقیق‌های پورآقایی (۱۳۸۳)، بای (۱۳۸۷)، نظام و سردار (۱۳۸۷) و آکرس و همکارانش (۲۰۰۸) هم راستا و با نتیجه تحقیق فارسی (۱۳۸۵) مغایر می باشد.

– وضعیت نور و صوت سالن با میانگین ۷۴/۳ در حد بالاتر از متوسط امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند که با نتیجه تحقیق بای (۱۳۸۷) هم راستا و با نتیجه تحقیق فارسی (۱۳۸۵) مغایر می باشد.

وضعیت سالن ورزشی با میانگین ۷۱/۴ در حد بالاتر از متوسط امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند که با نتایج تحقیق الهی و پورآقایی (۱۳۸۳)، سیاح و همکاران (۱۳۸۵)، فارسی (۱۳۸۵)، نظام و سردار (۱۳۸۷) و کسّدی و ورنتراب (۲۰۰۲) هم راستا و با نتایج تحقیق بای (۱۳۸۷) مغایر می باشد. امکانات کمک‌های اولیه با میانگین ۵۷/۳ در حد متوسط امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند که با نتایج تحقیق الهی و پورآقایی (۱۳۸۳)، فارسی (۱۳۸۵)، بای (۱۳۸۷)، دوستی (۱۳۸۷)، نظام و سردار (۱۳۸۷)، حسنی و همکارانش (۲۰۰۸) و آگوبیک و اگبوما (۲۰۱۰) هم راستا و با نتایج تحقیق آرون (۲۰۰۴) و ساندتا و اومانسا (۲۰۰۹) مغایر بود.

تجهیزات اطفای حریق با میانگین ۷۰/۵ در حد بالاتر از متوسط امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند که با نتایج تحقیق فارسی (۱۳۸۵)، حسنی و همکارانش (۲۰۰۸) و سهرابی و همکارانش (۲۰۱۱) هم راستا و با نتایج تحقیق آرون (۲۰۰۴) مغایر می باشد ،

۱۹۰ □ فصلنامه علمی- پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی سال پنجم، شماره چهارم، تابستان ۱۳۹۳

وضعیت امکانات ارتباطی با میانگین ۴۱/۷ در حد ضعیف امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند که با نتایج تحقیق الهی و پورآقایی (۱۳۸۳)، فارسی (۱۳۸۵) و آگوییک و اگبوما (۲۰۱۰) هم راستا می باشد.

تدابیر مدیریت بحران با میانگین ۳۷/۱ در حد ضعیف امتیازات مدیریت ریسک قرار داشتند که با نتایج تحقیق، ایزدی (۱۳۸۷)، دوستی (۱۳۸۷)، سیائو (۲۰۰۵)، رامآگنی و همکاران (۲۰۰۷)، زیممرن (۲۰۰۷)، هانتز (۲۰۰۸)، بزدیسک (۲۰۰۹)، آگوییک و اگبوما (۲۰۱۰)، تنابل (۲۰۱۰)، سهرابی و همکارانش (۲۰۱۱)، قائم (۲۰۱۱) هم راستا و با نتایج تحقیق آرون (۲۰۰۴) مغایر می باشد.

در مجموع وضعیت مدیریت ریسک در سالن‌های ورزشی مورد مطالعه با میانگین ۵۴/۰۴ در حد متوسط ارزیابی شد که با نتایج تحقیق الهی و پورآقایی، فارسی (۱۳۸۵)، اصغرپور و اصفهان کلانی (۱۳۸۷)، دوستی (۱۳۸۷)، نظام و سردار (۱۳۸۷)، عاشوری (۱۳۸۸)، آکرس و همکارانش (۲۰۰۸)، حسنی و همکارانش (۲۰۰۸)، هانتز (۲۰۰۸)، بزدیسک (۲۰۰۹)، آگوییک و اگبوما (۲۰۱۰)، تنابل (۲۰۱۰)، سهرابی و همکارانش (۲۰۱۱) هم راستا و با نتایج تحقیق آرون (۲۰۰۴) مغایر می باشد.

درمغییرامکانات ایمنی میانگین امتیازات کسب شده توسط سالن‌های مورد مطالعه درحدمتوسط امتیازات مدیریت ریسک بود (۵۱/۷) که با نتایج فارسی (۱۳۸۵)، اصغرپور و اصفهان کلانی (۱۳۸۷)، بای (۱۳۸۷)، دوستی (۱۳۸۷)، نظام و سردار (۱۳۸۷)، عاشوری (۱۳۸۸)، ه سیائو (۲۰۰۵)، رامآگنی و همکاران (۲۰۰۷)، زیممرن (۲۰۰۷)، حسنی و همکارانش (۲۰۰۸)، هانتز (۲۰۰۸)، بزدیسک (۲۰۰۹)، آگوییک و اگبوما (۲۰۱۰)، سهرابی و همکارانش (۲۰۱۱)، قائم (۲۰۱۱) هم راستا و با نتایج تحقیق آرون (۲۰۰۴) مغایر می باشد.

نتایج این مطالعه به هدایت برنامه‌های مدیریت ریسک اماکن ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی همراه با توصیف وظایف و فراهم کردن برنامه ها و دستورالعمل های ایمنی کمک می‌کند و مدیران و مربیان ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی را با روش‌های مدیریت ریسک و مشکلات ناشی از عدم وجود آن و عوامل تأثیرگذار بر آن آشنا خواهد کرد تا بتوانند با به کارگیری آن، محیطی امن برای تماشاچیان، ورزشکاران و کارکنان فراهم و وضعیت مدیریت ریسک فضاهای ورزشی را به حداقل استانداردهای موجود نزدیک تر کنند و مسائل و مشکلات مربوط به مدیریت ریسک را در فضاهای ورزشی کاهش دهند و کنترل نمایند.

پیشنهادات بر مبنای یافته های تحقیق

نتایج تحقیق نشان داد وضعیت مدیریت ریسک در سالن های ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران با میانگین ۵۴/۰۴ در حد متوسط قرار داشت. از این رو پیشنهاد می شود روش های مدیریت خطر در سالن های ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی استان تهران به کار گرفته شود و مدیریت سالن ها برای تمام مواقع بحرانی که ممکن است فعالیت جاری را تحت تأثیر قرار دهند، برنامه ریزی کنند. شناسایی و ارزیابی خطرات با اولویت بندی اقدامات ایمنی و امنیت، انتخاب روش های مالی و برنامه ها و روش های مؤثر اجرایی به مدیریت ریسک کمک می کند.

نتایج تحقیق نشان داد که امکانات ایمنی سالن های مورد مطالعه (۵۱/۷) از وضعیت مطلوبی برخوردار نبودند، بنابراین پیشنهاد می شود جهت پیشگیری و مقابله با خطر و حادثه و تبعات آن در اماکن ورزشی، امکانات ایمنی (امکانات کمک های اولیه، تجهیزات اطفای حریق، وضعیت امکانات ارتباطی، تدابیر مدیریت بحران) بر اساس ضوابط و استانداردها تهیه و به کار گرفته شود.

پیشنهاد می شود برای انتخاب مدیر مجموعه ورزشی در دانشگاه آزاد اسلامی چارچوبی تعریف و تدوین شود و مدیر انتخابی حائز شرایط آن باشد و گذراندن کارگاه های مدیریت ریسک، آشنایی با کمک های اولیه، حضور تمام وقت در مجموعه ورزشی، داشتن تحصیلات تربیت بدنی و تجربه کافی، آشنایی با مسائل قانونی و حقوقی در ورزش از جمله شروط آن باشد.

منابع:

- آراولسون، جان (۱۳۸۴). مدیریت اماکن و تجهیزات ورزشی. ترجمه سید محمد حسین رضوی، محسن بلوریان و داریوش خواجهوی. نشر شمال پایدار (مؤسسه فرهنگی هنری شمال)، چاپ اول.
- اصغرپور، حبیب. اصفهان کلانی، اکرم (۱۳۸۷). بررسی وضعیت ایمنی و بهداشت سالن‌های بسکتبال شهرستان گرگان. اولین همایش ملی تخصصی مدیریت ورزشی، آمل.
- آقای نی، حسین (۱۳۷۴). مبانی حقوق ورزش ها، انتشارات کمیته ملی المپیک
- رجب بلوکات، مونا (۱۳۹۰). بررسی وضعیت مدیریت ریسک در فضاهای ورزشی سرپوشیده آموزش و پرورش شهر تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد دانشکده تربیت‌بدنی دانشگاه تهران. .
- جلالی فراهانی، مجید (۱۳۸۹). مدیریت اماکن، تأسیسات و تجهیزات ورزشی. انتشارات دانشگاه تهران.
- خلیلی جم، رقیه (۱۳۸۵). ساعات ورزش در مدارس. اولین همایش ملی شهر و ورزش، تهران.
- دوستی، مرتضی (۱۳۸۷). بررسی وضعیت مدیریت ریسک در استادیوم‌های فوتبال ایران. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.
- رحیمی، قاسم. امیرتاش، علی محمد. خبیری، محمد (۱۳۸۹). بررسی مدیریت ایمنی در باشگاه‌های فوتبال کشور از دیدگاه تماشاگران، بازیکنان و مدیران اجرایی. پژوهش در علوم رفتاری، شماره ۴، صفحه ۵۲-۳۹.
- سجادی، نصراله (۱۳۸۹). مدیریت طراحی و نگهداری اماکن و تجهیزات ورزشی. انتشارات آوای ظهور.
- سیاح، منصور. دهخدا، محمدرضا. عرب عامری، الهه. دخت بیگی، منظر (۱۳۸۵). بررسی وضعیت ایمنی اماکن ورزشی شهر کاشان در سال ۱۳۸۴. اولین همایش ملی شهر و ورزش، تهران.
- شاه منصوری، عزت ا... . مظفری، سیدامیر احمد (۱۳۸۷). عوامل بروز بحران‌های ورزشی، روش پیشگیری از آنها و ارائه الگوی استراتژیک مدیریت بحران. اولین همایش ملی تخصصی مدیریت ورزشی، آمل.
- عابدی، بهرام (۱۳۸۰). بررسی وضعیت کمی و کیفی ورزش و تربیت بدنی استان مرکزی از دیدگاه مسئولان و مربیان ورزش. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۹۳

عاشوری توستانی، رضا (۱۳۸۸). بررسی وضعیت ایمنی سالن های ورزشی سرپوشیده شهرداری های مناطق ۲۲ گانه شهر تهران از دیدگاه استفاده کنندگان. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران.

فارسی، علیرضا (۱۳۸۵). بررسی وضعیت ایمنی اماکن ورزشی دانشگاه های تهران و ارائه راهکارهای مناسب. طرح پژوهشی، پژوهشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی وزارت علوم، تحقیقات و فناوری.

فراسدیک، استیو. والی، لین (۱۳۸۲). مدیریت ایمنی در ورزش. ترجمه سید محمد حسین رضوی و ابوالقاسم دباغان. ناشر مؤسسه فرهنگی هنری شمال، چاپ اول.

کلانترزاده، مجید (۱۳۸۰). بررسی شیوه های غنی سازی درس تربیت در مدارس پسرانه و دخترانه دوره های سه گانه تحصیلی از دیدگاه کارشناسان، اساتید و مربیان تربیت بدنی و مدیران و دوره های آموزشی استان آذربایجان غربی در سال تحصیلی ۸۰ - ۱۳۷۹. طرح پژوهشی، وزارت آموزش و پرورش.

گلانی مقدم، مهدی (۱۳۷۵). بررسی و مقایسه عوامل آموزشی درس تربیت بدنی از نظر مدیران و معلمان ورزش مدارس متوسطه پسرانه دولتی و غیرانتفاعی در شهر تهران. پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تربیت مدرس.

مهمان دوست، فرامرز (۱۳۸۶). بررسی مقایسه ای امکانات، تجهیزات و نحوه اجرای درس تربیت بدنی در مدارس دولتی و غیردولتی استان سیستان و بلوچستان در سال تحصیلی ۸۶ - ۸۵. طرح پژوهشی، وزارت آموزش و پرورش.

نظام، سید احسان. سردار، محمد علی (۱۳۸۷). مقایسه ی وضعیت ایمنی و بهداشت سالن ورزشی سرپوشیده مشهد. اولین همایش ملی تخصصی مدیریت ورزشی، آمل.

Acres, John. Lee, Conor. Craggs, Mike. George, Charles St. Belfour, Susan. (۲۰۰۸).

Recreation Needs Assessment of Holsworthy Town & Local Catchment Area. Catesby Property Group.

Agwubike, Elias o. Ogbouma, Solomon. (۲۰۱۰). Implementing Appropriate Safety and Emergency Strategies in Fitness Centers in Edo and Delta States. Department of Health, Environmental Education and Human Kinetics, University of Benin, Benin city, Nigeria.

Pakistan Journal of Nutrition ۹ (۱۱): ۱۰۸۴-۱۰۸۷.

Bezdicsek, P.W. (۲۰۰۹). Risk management practices in high school athletic departments.

University Of Wisconsin-La Crosse, MS in Exercise and Sport Science-Sport Administration, ۷۹pp.

- Boutin, Richard. (۲۰۱۰). Risk Management Modules. Department of sport and recreation, Government of Western Australia. (۲۰۱۰). Junior sport framework, A guide for sport and recreation clubs and associations in Western Australia.
- Eason, Julie Anne. (۲۰۰۷). Facility Planning & Operations: Fitness. Fitness Management magazine..
- Fuller, Colin. W. (۲۰۰۷). Managing the Risk of Injury in Sport. Clinical Journal of Sport Medicine, Volume ۱۷, Issue ۳, pp ۱۸۲-۱۸۷.
- Ghanem, Enas Mohamed Mohamed Mohamed. (۲۰۱۱). Effectiveness of Recreational Services in Some Sports Clubs Within Total Quality Requirements. Department of Recreation and Organization and Management, Faculty of Physical Education for Girls, Zagazig University, Egypt. World Journal of Sport Sciences ۴ (۲): ۱۶۶-۱
- Hasani, Asadollah. Hemmati nejad, mehrali. Nourbakhsh, mahvash. Mahdi pour, abdalrahman. (۲۰۰۸). description and comparison of safety management in classes of physical education of secondary schools in Ahwaz. Research on sport sciences. number ۸.p.p.۱۱-۲۸.
- HEALTH AND SAFETY POLICY. (۲۰۱۰). Copyright By Health And Safety Systems Ltd. Version ۱, Issued ۱۵/۱۲/۲۰۱
- [Http://www.standards.org.au](http://www.standards.org.au), STANDARDS AUSTRALIA/STANDARDS NEW ZEALAND. (۲۰۱۰).
- Hunter, Calvin. (۲۰۰۸) A study of the risk management practices of Historically Black College athletic directors. UNITED STATES SPORTS ACADEMY, Copyright by ProQuest Dissertations & Theses database.
- Leopkey, Becca. Parent, Milena. (۲۰۰۹). Risk Management Issues in Large-scale Sporting Events: a Stakeholder Perspective. European Sport Management Quarterly, Volume ۹, Number ۲, pp. ۱۸۷-۲۰۸.
- Magdalena, Marie Elizabeth. Young. (۲۰۰۸). Risk management in sport at selected secondary schools. University of Johannesburg.
- McKay, Andrew. (۲۰۱۰). Managing risk in sport and recreation. COPYRIGHT by Standards Australia/Standards New Zealand.
- Miller, J. Veltri, F. (۲۰۰۳). General aspects of recreation law: Security issues in public recreation centers. Journal of Legal Aspects of Sport, ۱۳(۲), ۲۶۵-۲۸۸.
- Mulrooney, A. Styles, A. Green, E. (۲۰۰۲). Risk management practices at high educational sport and recreation centers. Recreational Sports Journal, ۲۶(۲), ۴۱-۴۹.
- Ramagoni, Naveen Kumar. Shetty, Y. Rajmohan. Hegde, Amitha M. (۲۰۰۷). Do Our Children Play Safe? Journal of Clinical Pediatric Dentistry, Volume ۳۱, Number ۳, pages ۱۶۰-۱۶۳.

مطالعه تطبیقی برنامه درسی دوره دکتری رشته مدیریت آموزشی □ ۱۹۵

- Salonen, Anssi. (۲۰۰۶). RELATIONAL RISK AND RELATIONSHIP Management In Facilities Management Partnerships. Helsinki University of Technology Construction Economics and Management
- Sandta, Femke van de. Umansa, Victor. (۲۰۰۹). Acute cardiac events and deployment of emergency medical teams and automated external defibrillators in large football stadiums in the Netherlands. Sage pharmacology & toxicology journals. Copyright by European Society of Cardiology.
- Sohrabi, M.A Pourya. Kashef, Mir Mohammad. Javadi pour, Mohammad. Hosseini, Fatemeh Sadat. Fathi Vajargah, Kourosh. (۲۰۱۱). Evaluation of Accessibility Situation, Neighborhood and Building Urmia's Sport Centers with Respect to Physical Education Standards. European Journal of Scientific Research, Vol.۵۰ No.۴ pp.۴۹۴-۵۰۲.
- Sykes ,Eleanor. (۲۰۰۹). Further investigation into the engagement of students in disability sport across Scotland. A Report to Scottish Universities Sport.
- Tavella, David F. (۲۰۱۰). DUTY OF CARE TO SPECTATORS AT SPORTING EVENTS: A UNIFIED THEORY. From the SelectedWorks of David F. Tavella. Copyright by The Berkeley Electronic Press™.
- Tenabel, A. (۲۰۱۰). Sport injury and risk management standards (SIRM). Journal of Science and Medicine in Sport, Volume ۱۲, Supplement ۲, Pages ۹۷-۹۸. Copyright by Elsevier B.V. SciVerse® and ScienceDirect® is a registered trademark of Elsevier B.V.
- Zimmerman, Ericka Point. (۲۰۰۷). Risk Management Practices of Collegiate Athletic Trainers: An Examination of Policies and Procedures. Marshall University Graduate College, he degre the degre.

۱۹۶ □ فصلنامه علمی- پژوهشی تحقیقات مدیریت آموزشی سال پنجم، شماره چهارم، تابستان ۱۳۹۳